

Sebaldebuurstermolenpolder
met windwatermolen De Eendracht

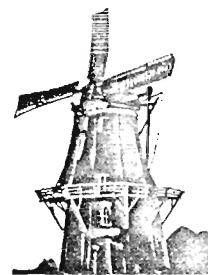
De molen in '54 - '55 gerestaureerd in het kader van de wet BWO. Als bemalingsgebied werd aangegeven de Seb. polder zelf met 510 ha waaraan evt. toe te voegen (wat ook in de 2^e wereldoorlog gebeurde) de 325 ha grote Westrandemermolenpolder.

In 1966 vond wederom een restauratieplaats. Nu - 1979 - wordt (o.a. vanwege stormschade) een flinke restauratie voorbereid.

Daarvoor is o.m. nodig een opgave van het mogelijke te bemalen gebied + een top-kaartje daarvan.

N.B. Seb. buurster - bestuur geeft ^(nu) als opp. van ^{zijn} ~~haar~~ polder op 452 ha, in de Prov. almanak staat 430 ha.

12^y
73 '79.

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

postbus 630
9700 AP Groningen
telefoon 050.164808

nr. 1051/M42.

Groningen, 12 juni 1979.

Betreft: wet B.W.O.; herstel
van de windwatermolen
te Sebaldeburen.

AAN:

het College van
Gedeputeerde Staten
der provincie Groningen.

De windwatermolen „De Eendracht“ van de Sebaldebuurstermolenpolder te Sebaldeburen onderging het laatst een restauratie in 1966, zulks in het kader van de Wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstijd.

Deze kloeke watermolen, als uitzondering voorzien van twee vijzels, is van waarde als reserve-bemalingswerktuig.

Tijdens de kerststorm van 1977 ondervond hij schade. Doordat onder meer één roede kaal waaide, beschikt de molen niet meer over zijn normale capaciteit. Overigens wordt hij sinds enige jaren zo goed mogelijk in conditie gehouden door de vrijwillige molenaar H. Berends, die het muldershuis (Provincialeweg 7 te Sebaldeburen) bewoont.

Onderzijds is een omschrijving van de herstelwerkzaamheden opgesteld. In overleg met het waterschapsbestuur is aan drie molenmakerijen de gelegenheid gegeven een prijsopgave te verstrekken. Afgerond bedroegen de inschrijvingen: fa. Alserda te Doezum f 93.000,—, fa. Doornbosch te Adorp f 76.000,— en de fa. Th. Bremer & Zonen te Paterswolde f 66.000,—.

Naar onze mening is het van belang het herstel van de onderhavige windwatermolen door de fa. Bremer te bevorderen.

Een voorstel uwerzijds aan de hoofdingenieur-directeur van de rijkswaterstaat directie Groningen, zouden naast bovenstaande ook door onderstaande gegevens dienen te worden ondersteund.

- 2 -

1. Op de hierbij gaande drie topografische kaartbladen staan de bemalingsgebieden en de situering van de molen aangegeven. De molen kan bemalen:
de Sebaldebuurstermolenpolder, groot	438 ha
de Westzandemermolenpolder, groot	<u>345 ha</u>
totaal	783 ha.

Op eenvoudige wijze kunnen de polderwatergangenstelsels, waarvan de peilen slechts een klein verschil vertonen, met elkaar worden verbonden.

Dit was in de laatste oorlog nog het geval; De Eendracht bemaalde toen 835 ha (nadien zijn de polders iets verkleind).

2. De molen kan met zijn twee vijzels ongeveer 80 m³ water per minuut verplaatsen. Uit ervaring is bekend dat deze capaciteit voldoende is om de sloten in de samengevoegde twee polders op een redelijke waterhoogte te houden.
3. Blijkens bijgesloten begroting van de fa. Bremer is het herstel begroot op f 65.981,--. Rekening houdende met mogelijke prijsverhogingen en met verdere onvoorziene werkzaamheden lijkt het ons aanbevelenswaardig uit te gaan van een bedrag van f 70.000,--.
- Bijgevoegde foto's in tweevoud (genomen vanuit vier verschillende hoeken) geven de huidige toestand van de molen De Eendracht aan.

Wij geven u in overweging - onder overlegging van bovenstaande gegevens - de hoofdingenieur-directeur van de rijkswaterstaat directie Groningen te verzoeken medewerking aan de restauratie in het kader van de wet B.W.O. te verlenen.-

Namens de Provinciale
Groninger Molencommissie:

(voorzitter)

(secretaris)

Stoek.

Het voorstel tot BWO-restauratie van de Eendracht wordt dus nu uitgesteld.

Toen ik op 26 mei j.l. daar was voor het nemen van een paar foto's keek ik wel even op.

Een zaterdagklusser was in fanspilaren aan het metselen en ook verder werd het molenerf erg mooi ?? gemaakt.
 Hier bijgaande foto's.

Met vriendel. groet,

B. J.

12/6'79.

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Nr. 14731/43/47, 2e afdeling.

PLAATSVERHOOR

DIENST VAN GRONINGEN

BIJLAGEN: 8

ANTWOORD OP

9 NOV. 1979

De hoofdingenieur-directeur van de
rijkswaterstaat in de directie Groningen,
Kempkensberg 2,
Postbus 30041,
9700 RM Groningen.

ONDERWERP: toepassing wet B.W.O. ten aanzien
van de windwatermolen "De Eendracht" van
het waterschap Sebaldebuurstermolenpolder.

GRONINGEN,
Postbus 610.

De provinciale groninger molencommissie heeft ons bij brief van 12 juni 1979, nr. 1051/M 42, verzocht te bevorderen dat de restauratie van de windwatermolen "De Eendracht" van het waterschap Sebaldebuurstermolenpolder in het kader van de wet B.W.O. aan u wordt voorgedragen. Voor het laatst onderging deze molen in 1966, in het kader van de wet B.W.O., een restauratie.

Deze windwatermolen, die geschikt is als reserve-bemalingswerktuig, heeft tijdens de kerststorm in 1977 schade opgelopen. Doordat onder meer één roede kaal waaide, beschikt de molen thans niet meer over zijn normale capaciteit. De molen, als uitzondering voorzien van twee vijzels kan normaal ongeveer 80 m³ water per minuut verplaatsen. De kleinste vijzel, die dit jaar nog gereviseerd is, heeft een diameter van 1,35 m en wordt elektrisch aangedreven, terwijl de grootste vijzel een diameter heeft van 1,53 m en door windkracht wordt aangedreven.

Overigens wordt de molen sinds enige jaren zo goed mogelijk in conditie gehouden door een vrijwillige molenaar, die het muldershuis bewoont.

Wij doen u hierbij in tweevoud toekomen een kaart waarop onder meer het gebied, waarvoor "De Eendracht" als noodbemaling kan fungeren, en de situering van de molen staan aangegeven, terwijl daarop in geel het bemalingsgebied van de huidige bemaling en in blauw de hoofdwatgangen zijn aangegeven. Op eenvoudige wijze kunnen de watgangenstelsels van de waterschappen Sebaldebuurstermolenpolder en De Westzandemermolenpolder, waarvan de peilen slechts een klein verschil vertonen, met elkaar worden verbonden. Dit was in de tweede wereldoorlog nog het geval; "De Eendracht" bemaalde toen 835 ha (nadien is één van de polders iets verkleind).

Verder doen wij u hierbij eveneens in tweevoud toekomen een begroting van de firma Th. Bremer & Zn.; volgens deze begroting wordt het herstel van de molen op f. 65.981,-- begroot. Rekening houdende met mogelijke prijsverhogingen en onvoorzienne werkzaamheden komt het ons gewenst voor uit te gaan van een bedrag van f. 70.000,--.

Tenslotte doen wij u hierbij toekomen vier foto's, die de huidige toestand van de molen "De Eendracht" aangeven.

Gaarne zullen wij van u vernemen of u ermee kunt instemmen, dat voor de bovenbedoelde restauratiekosten de bepalingen van de wet B.W.O. worden toegepast.

Gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

J. Toxopeus , voorzitter.

Voor de afhandeling van de lo. griffier der Staten van Groningen gct. P.S. Bakker, loco . griffier.

[Handwritten signature]